

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	25.04.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Ametiasutuse nimi:	abiprokurör Kristel Pihlakas
Kriminaalasja number:	24231550152
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	31.12.2023, 14.01.2024

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 24231550152, milles XXX on esitatud kahtlustus selles, et tema 31.12.2023 xxx Tallinn haaras oma emal paremast käest kinni ja lükkas kannatanu vastu seina. Selle tegevusega tekitas xxx kannatanule füüsilist valu ja kehavigastusi (hematoom parema käe randmel).

Samuti kahtlustatakse xxx selles, et tema 14.01.2024 aadressil xx, Tallinn haaras oma emal xx käega kõrist kinni ja surus kannatanu vastu seina. Selle tegevusega tekitas xxx kannatanule füüsilist valu.

Seega pani xxx toime teise isiku tervise kahjustamise, samuti valu tekitava kehalise väärkohtlemise, mis on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt, s.o KarS § 121 lg 2 p 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KarS § 121 lg 2 p 2, 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest nähtuvalt puuduvad xxx kehtivad karistused. Kahtlustataval ei olnud kindlat elu- ja töökohta, mistõttu elas ta oma ema juures. 25.04.2024 prokuratuuris toimunud kohtumisel selgitas ta, et kannatanu tarvitas palju alkoholi, mille tõttu tekkisid peres konfliktid. Kannatanu suri 9.aprill 2024.

Eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning xxx suhtes ei ole eriega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi.

Xxx on selgitatud, et kui kahtlustatav ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231550152 menetlus.
2. **Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXX peab osalema Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise nõustamisel. Nõustamise aja peab broneerima ühe kuu**

jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamise määruse allakirjutamisest (telefon 6606077, e-post: tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee, lisainfo: palunabi.ee/tugiliin).

Kohustuse täitmise tähtjaks määrata 25.10.2024. Kohustuse täitmata jätmisel uuendab prokurör kriminaalmenetluse.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: puudub.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 2 DVD plaati helisalvestisega jätta kriminaalasja materjalide juurde.
5. Riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: 02.02.2024 ja 30.01.2024 edastatud andmed jätta kustutamata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale xxx informatsioon kohustuste määramise kohta on edastatud Sotsiaalkindlustusametile.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Tallinn, Lubja 4. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. Kannatanul on õigus esitada kümne päeva jooksul alates määruse saamisest menetlejale taotlus põhistatud määruse saamiseks. Viieteistkümne päeva jooksul taotluse saamisest koostab menetleja põhistatud määruse. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Kristel Pihlakas

Olen kohustustega nõus. Määruse olen kätte saanud.
